

50 ANYS DE MORTALITAT DE L'HOSPITAL SANT JAUME D'OLOT
DURANT EL SEGLE XVIII

Carles ROSELLÓ
Manuel CAHISA
Carles HERVÀS
Josep M. COROMINAS

L'Hospital d'Olot va ésser fundat l'any 1550 pel Notari Miquel Marc. Tot i que ja s'han complert els quatre-cents anys de la seva existència i que en diferents escrits se cita, aquest mai no ha estat objecte d'un estudi profund. Nosaltres intentem analitzar un petit aspecte més de la seva història.

La base del nostre estudi ha estat el primer llibre d'òbits de l'Hospital Sant Jaume d'Olot que es conserva a l'Arxiu Històric Comarcal de la ciutat.

Aquest primer llibre d'òbits recull entre d'altres coses la mortalitat que hi va haver en aquest hospital entre els anys 1724 i 1773.

En el llibre d'òbits hi ha una manca d'informació corresponent als anys 1740-41-42 i els quatre primers mesos del 1743, sense que hi hagi cap explicació al respecte. Així mateix de l'any 1773 solament hi ha informació de tres mesos.

Les dades obtingudes després de realitzar un examen minuciós del mateix són:

- a) Dia, mes i any de l'èxitus.
- b) Nom, sexe i edat.
- c) Ocasionalment ofici.
- d) Mai no consta el diagnòstic.

L'inici del segle XVIII és cruent, ja que la guerra de successió assolà la comarca de la Garrotxa juntament amb

altres indrets catalans fins l'any 1714. Igualment violentes són les darreries d'aquest segle degut a la guerra "Gran". Malgrat tot, durant el segle XVIII a Olot a l'igual que a la resta del país, l'augment demogràfic va ésser molt significatiu.

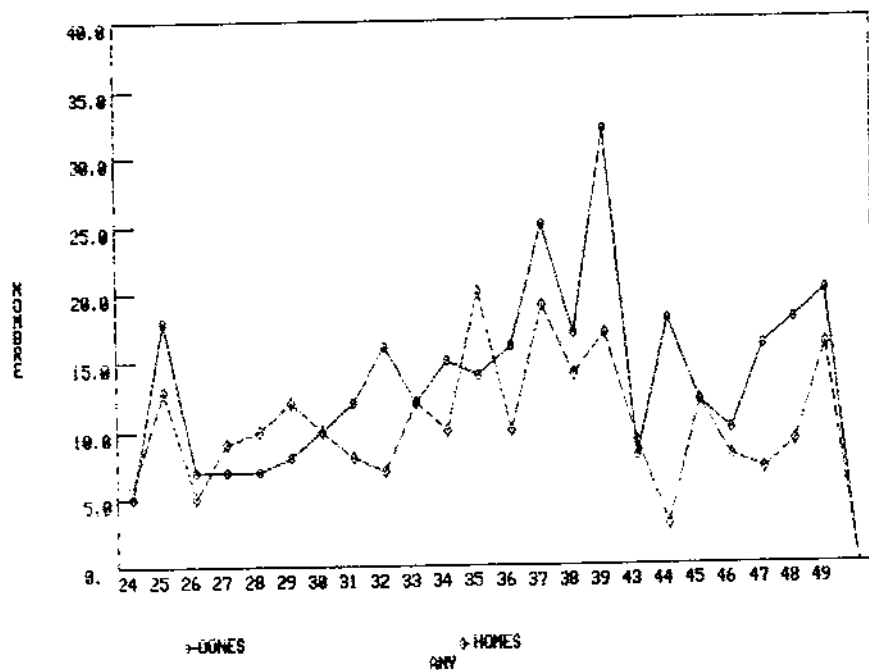
El període estudiat (1724-1773) correspon a una època de certa estabilitat en tots els aspectes. L'estudi realitzat no engloba la mortalitat total de la ciutat en aquest període ja que ens limitem a citar solament el nombre d'òbits de l'Hospital. El nombre total de morts enregistrats durant aquest període és de 1.514, dels quals 642 corresponen a homes i 872 a dones.

Les edats estan compreses entre menys d'un any i cent anys.

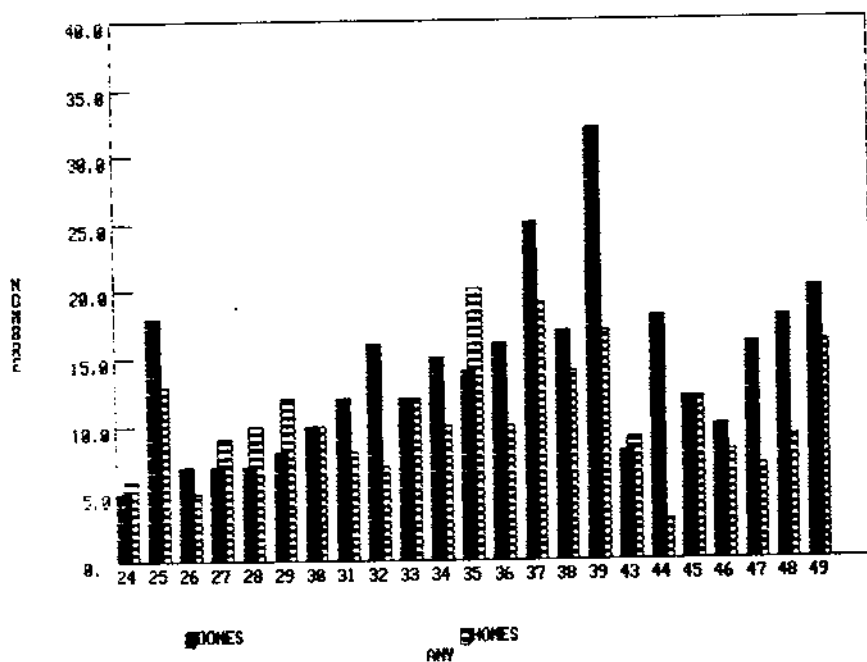
A més fem un breu repàs sobre mortalitat infantil.

Les dades transformades en gràfiques són les següents:

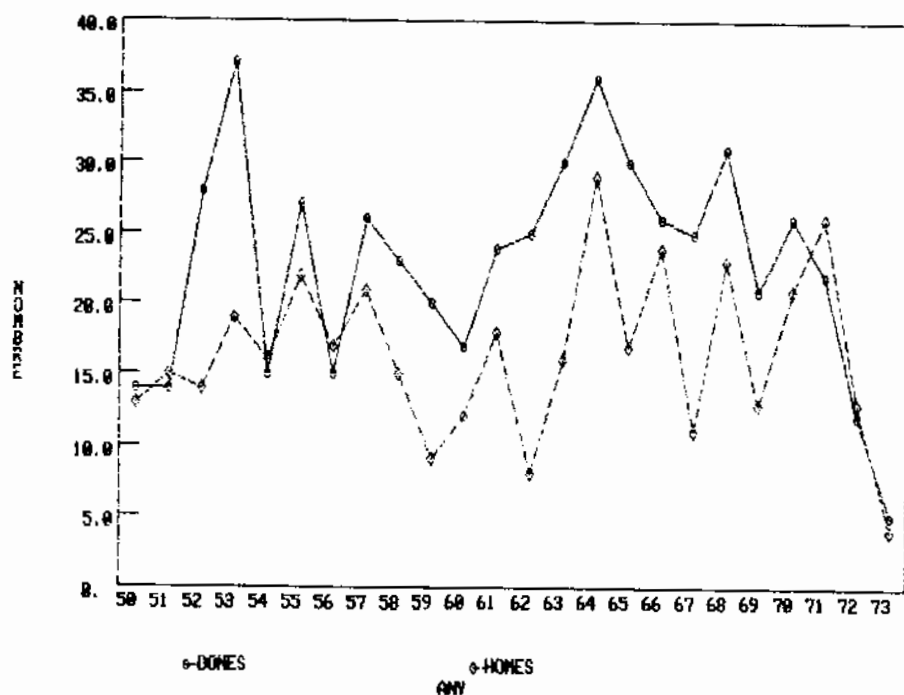
ORITS DEL 1.724 AL 1.749

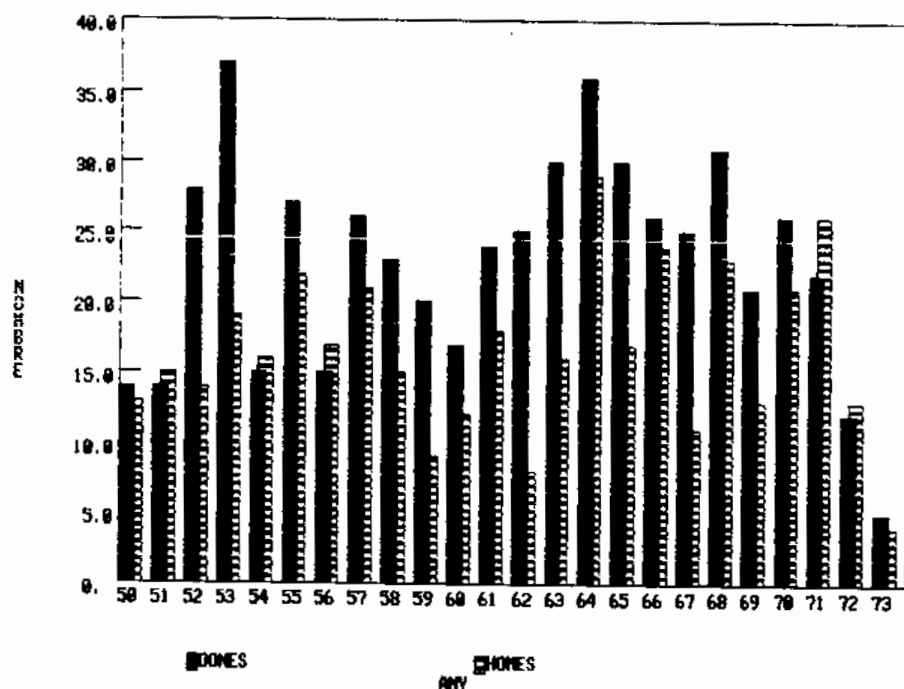
ORITS DEL 1.724 AL 1.749

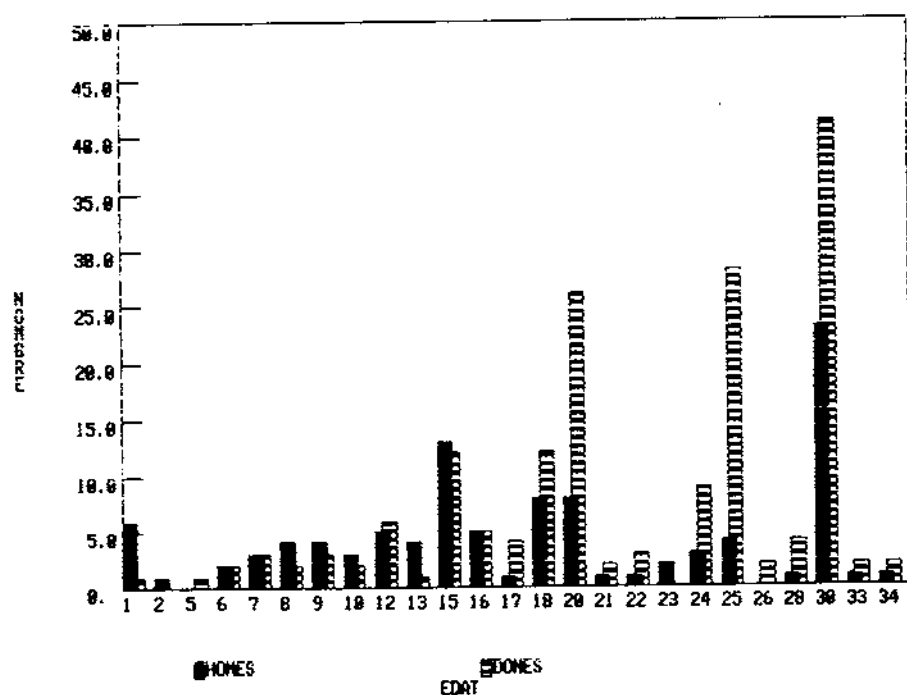
ORITS DEL 1.750 AL 1.773

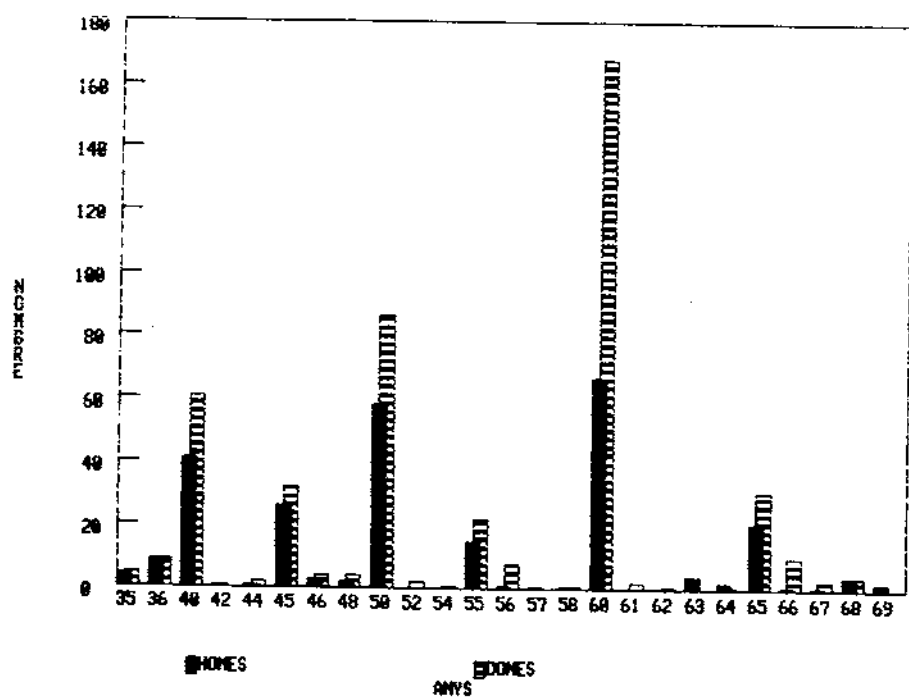
ORITS REF: 1.750 AL 1.773

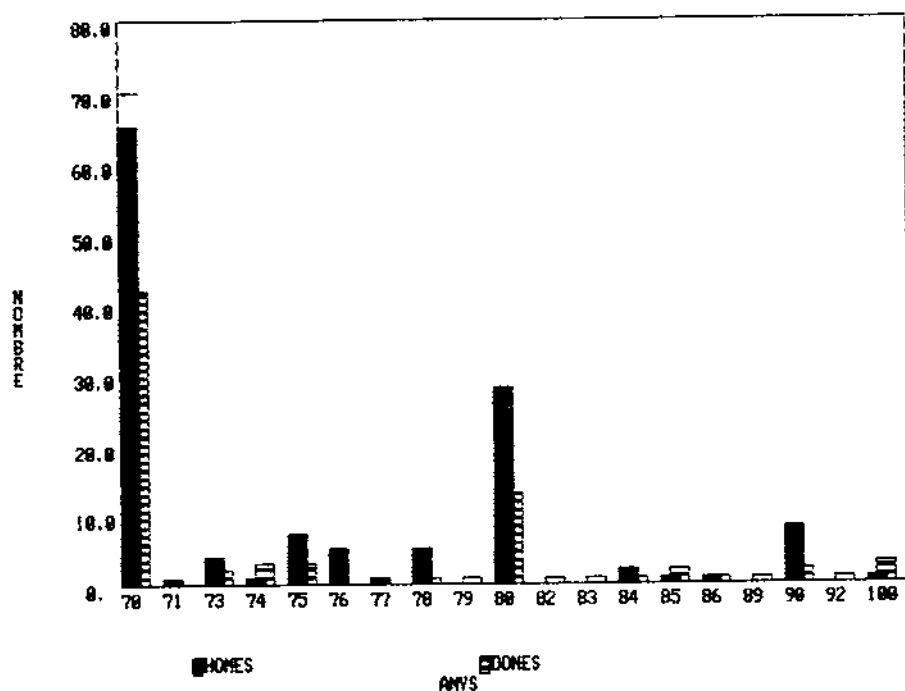
EDAT ENTRE 1 I 34 ANYS

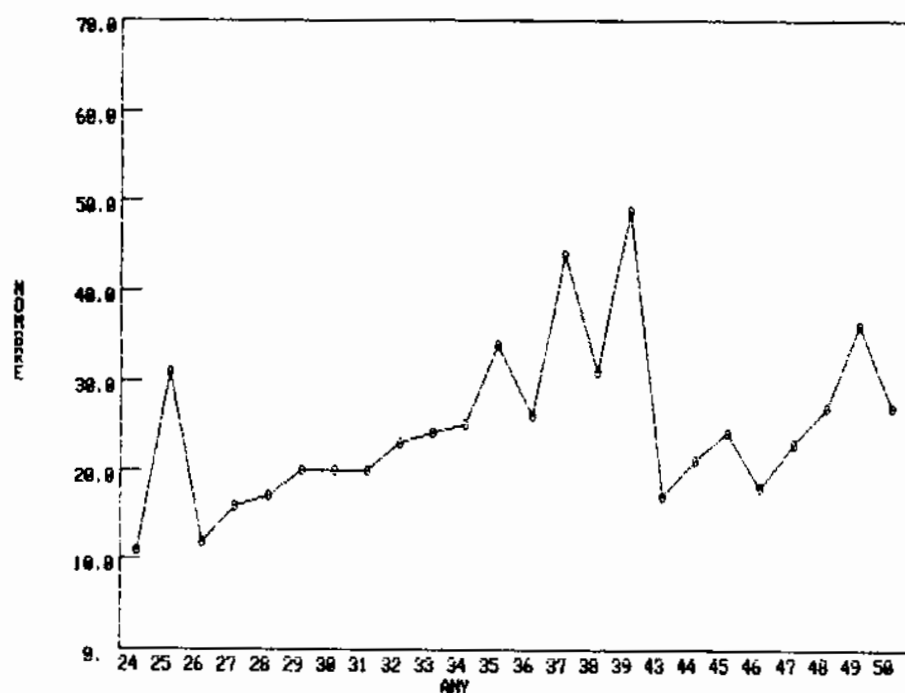
OBITS ENTRE 35 I 69 ANYS

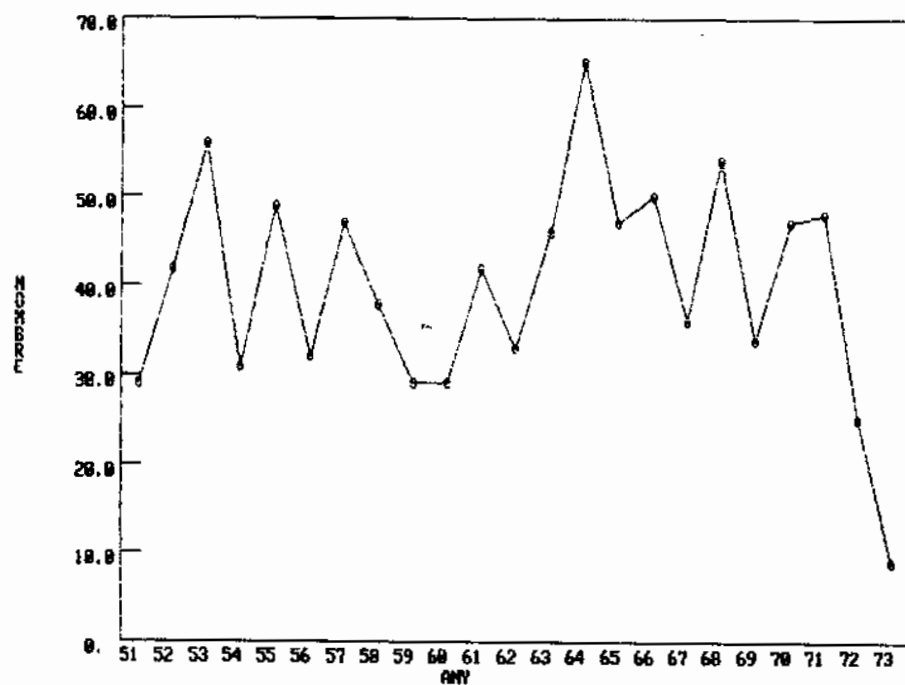
ORBITS ENTRE 70 I 100 ANYS

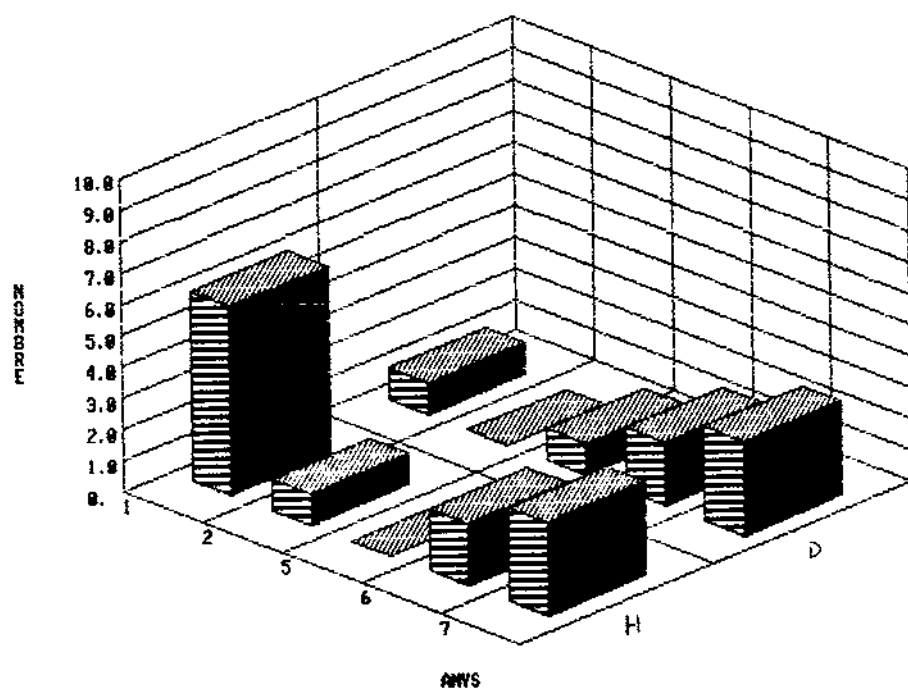
ORBITS ENTRE 1.724-1.750

ORBITS ENTRE 1.751-1.773

MORTALITAT INFANTIL 1 A 7 anys.

CONCLUSIONS

Un cop analitzades aquestes dades obtenim:

- 1) Nombre total de morts 1.514.
- 2) Nombre total d'homes 642 (42%)
- 3) Nombre total de dones 872 (58%)
- 4) Edats compreses entre menys d'un any (6 nens i 1 nena) i cent anys (1 home i 3 dones).
- 5) La freqüència màxima de mortalitat es dona entre 40 i 70 anys.
- 6) Edat de màxima mortalitat 60 anys amb un total de 235 persones -168 dones i 67 homes- (71% i 29%).
- 7) La mortalitat infantil correspon a 19 nens de menys de set anys (1,25%) (12 nens i set nenes).

Finalment, cal recalcar que la dada estadísticament més significativa és l'augment d'òbits de dones vers els homes. Veient-se igualment en l'edat de màxima mortalitat.

Tractant-se del primer llibre d'òbits que es conserva de l'hospital, les dades obtingudes no abracen la mortalitat global de la ciutat, en aquest període.

Pensem que l'interès d'aquest treball se centra en la troballa del llibre d'òbits de l'Hospital com una contribució més a la seva Història.

RESUM

S'estudia el primer llibre d'òbits de l'Hospital Sant Jaume d'Olot que comprén un període aproximat de 50 anys (1724-1773). S'analitzen les dades obtingudes arribant a la conclusió que el major nombre d'òbits es dona en dones d'edat compresa entre 40 i 70 anys.

RESUMEN

Se estudia el primer libro de óbitos del "Hospital Sant Jaume" de Olot que comprende un periodo aproximado de 50 años (1724-1773). Se analizan los datos obtenidos llegando a la conclusión que el mayor número de óbitos se da en mujeres en edad comprendida entre los 40 y los 70 años.